reports.aspx?source=world-development-indicators#

2. Гармонізований індекс споживчих цін (HICP) – рівень інфляції Європейського Союзу у вересні 2022 року по країнах. URL: https://www.statista.com/statistics/225698/monthly-inflation-rate-in-eu-countries/

3. Гармонізований індекс споживчих цін (HICP) рівня інфляції Європейського Союзу у вересні 2022 року у секторах. URL: https://www.statista.com/statistics/1242125/inflation-rate-eu-by-sector/

4. Ieva Rubene and Gerrit Koester, Recent dynamics in energy inflation: the role of base effects and taxes. 2021. URL: https://www.ecb.europa.eu/pub/economic-bulletin/focus/2021/html/ecb.ebbox202103_04~0a0c8f0814.en.html

5. Kollewe, Julia. Inflation: what you need to know. The Guardian. 15 February 2011. Archived from the original on 4 December 2013. URL: https://www.theguardian.com/business/2011/feb/15/inflation-q-and-a#ixzz2UgsEGuCM

6. Lejla Čaklovica, Adnan S. Efendic. Determinants of Inflation in Europe – A Dynamic Panel Analysis. Financial Internet Quarterly. Volume 16/2020, Vol. 3, P. 51 – 79. URL: https://sciendo.com/article/10.2478/fiqf-2020-0018

7. Claudiu Tiberiu Albulescu, Stelian Stancu, Eugenia Grecu, Daniela Livia Trașcă. Inflation, Inflation Uncertainty and Fuel Prices in the EU. Economic Computation and Economic Cybernetics Studies and Research, 2/2022, Vol. 56, P. 37-48. URL: https://www.researchgate.net/publication/361436139

8. Gatot Sasongko, Andrian Dolfriandra Huruta. The Causality between Inflation and Unemployment: the Indonesian Evidence. Business: Theory and Practice, 20/2019, P.1–10. URL: http://btp.press.vgtu.lt

9. Eleftherios Thalassinos, Erginbay Uğurlu, Yusuf Muratoğlu. Income Inequality and Inflation in the EU. European Research Studies, 1/2012, Vol. XV. URL: https://www.researchgate.net/publication/360642255

10. Eun-Son Lim. Does Inflation Targeting Policy Matter for Inflation Performance? Journal of Global Business and Trade. 2/2022, Vol. 18, P. 59 – 77. URL: https://scholar.kyobobook.co.kr/article/detail/4010028883242

11. Zhao Han, Xiaohan Ma, Ruoyun Mao. The role of dispersed information in inflation and inflation expectations. Review of Economic Dynamics. 2022. URL: https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1094202522000230.

12. Shelton M.T Mandeya, Sin-Yu Ho. Inflation, Inflation Uncertainty and the Economic Growth Nexus: a Review of the Literature. Folia Oeconomica Stetinensia. 22/2022, Issue 1, P. 172–190. URL: https://sciendo.com/it/article/10.2478/foli-2022-0009

13. Matthews, K., & Ong, K. Is inflation caused by deteriorating inflation expectations or excessive monetary growth? Economic Affairs, 2022, 42(2), P.259–274. URL: https://doi.org/10.1111/ecaf.12518

ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНАЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УПРАВЛІННІ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Розсильна Н.Ю., *магістр,* ***Ілляшенко О.В.,*** *д-р екон. наук, Харківський національний університет міського господарства імені О.М.Бекетова*

В сучасних ринкових умовах господарювання, щоб бути конкурентноспроможним, підприємству необхідно не лише мати позитивний фінансовий результат, а й забезпечувати достатній рівень платоспроможності,

ліквідності, прибутковості.

Фінансове становище підприємства, його показники ліквідності й платоспроможності безпосередньо залежать від наявності оборотних активів та ефективності управління ними. В свою чергу, ефективність управлінських рішень залежить від наданої аналітичної інформації. Тому на сьогодні є актуальним дослідження питання обліково-інформаційного забезпечення аналітичної діяльності в управлінні оборотними активами підприємства.

До основних джерел інформації аналізу на підприємстві належать дані оперативного, фінансового, управлінського та статистичного обліку.

Інформація розрізняється за характером і формою розміщення в ній відомостей. За цією ознакою всю вхідну інформацію можна поділити на три типи: облікова, позаоблікова та нормативно-технічна (рис.1).

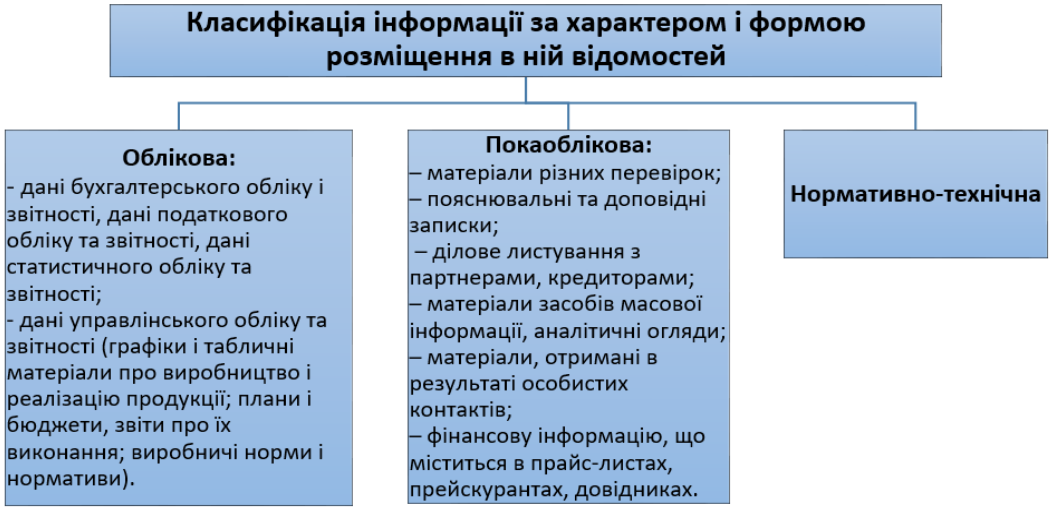

Рис. 1 – Класифікація вхідної інформації

Пуцентейло П. Р. вважає, що для створення цілісної системи інформаційного забезпечення необхідно визначити її зміст, об’єкт, джерела, сформувати потоки інформації і вивести їх на відповідні рівні, визначивши в якій формі, де зберігається і використовується інформація [4]. Він пропонує поділити інформаційне забезпечення аналітичної діяльності на три рівні (рис. 2).

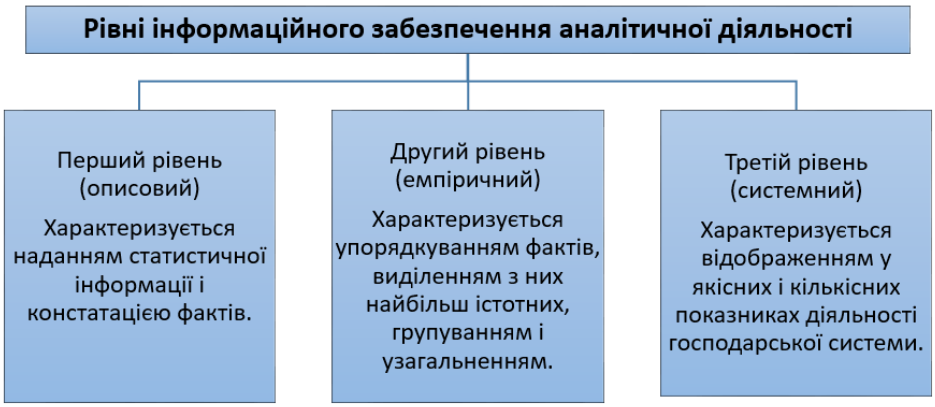

Рис. 2 – Характеристика рівнів інформаційного забезпечення аналітичної діяльності

На першому рівні інформаційною базою аналітичної діяльності в управлінні оборотними активами виступають облікові дані, які відображають фактичну кількість всіх складових оборотних активів. Основним джерелом інформації про наявність оборотних активів є первинні документи фінансова звітність. Інформація окремих форм звітності, яка застосовується для аналізу оборотних активів представлені в таблиці 1.

Одним із принципів фомування фінансової звітності, прописаному в НПСБО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [2], є принцип безперервності діяльності, що передбачає ведення обліку, виходячи з припущення, що його діяльність триватиме далі. Таким чином, облікова інформація виконує ретроспективну функцію, яка полягає в зберіганні інформації протяг тривалого періоду, що забезпечує наявність даних для наступного рівня інформаційного забезпечення.

Таблиця 1 – Інформація про оборотні активи, що міститься у формах фінансової звітності

Форма звітності	Інформація
1	2
1. Баланс (Звіт про фінансовий стан)	Відображає інформацію про величину і склад оборотних активів на дату заповнення форми. Дозволяє простежити абсолютні і відносні зміни величини оборотних активів, структурні зрушення, розрахувати показники ліквідності.
2. Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)	Містить інформацію про фінансові результати: чистий дохід від продажу товарів; валовий прибуток; прибуток (збиток) до оподаткування; чистий прибуток (збиток) звітного періоду. Використовується при розрахунках показників оборотності та рентабельності оборотних активів.
3. Звіт про власний капітал	Дозволяє зробити висновки про динаміку фінансової стійкості організації. Представлена у звіті інформація по резервах дозволяє визначити фактичну величину окремих елементів оборотних активів і використовувати її при проведенні внутрішньогосподарського аналізу
4. Звіт про рух грошових коштів	Відображає інформацію про рух грошових коштів організації. Його дані дозволяють провести детальний аналіз факторів, що викликали зміну величини грошових коштів
5. Примітки до річної фінансової звітності	У розділі «Грошові кошти» зазначається інформація про залишки грошових коштів. У розділі «Забезпечення та резерви» відображається інформація, яка використовується при аналізі дебіторської заборгованості. У розділі «Запаси» описується інформація про всі види запасів: обсяги надходження за звітний період, обсяги вибуття, балансова вартість на кінець звітного періоду, можливі зміни у вартості на дату балансу. У розділі «Дебіторська заборгованість»

Форма звітності	Інформація
1	2
	вказується інформація по дебіторській заборгованості, що дозволяє здійснити аналіз величини, структури і руху дебіторської заборгованості.
6. Звіти управлінського обліку	Містить дані про: наявність грошових коштів на певну дату; обсяги продажів та його структуру; витрати та їх структуру, собівартість; складські запаси; планові показники запасів та результатів діяльності.

На другому рівні інформаційного забезпечення, використовуючи інформацію отриману на описовому рівні, оборотні активи групуються, визначається їх склад та структура, що дозволяє виділити найбільш істотні з них. Джерелом інформації на цьому рівні є дані управлінського обліку. Групувати оборотні активи можна за будь-якою класифікацією (рис. 3), що є доцільною на думку управлінців.

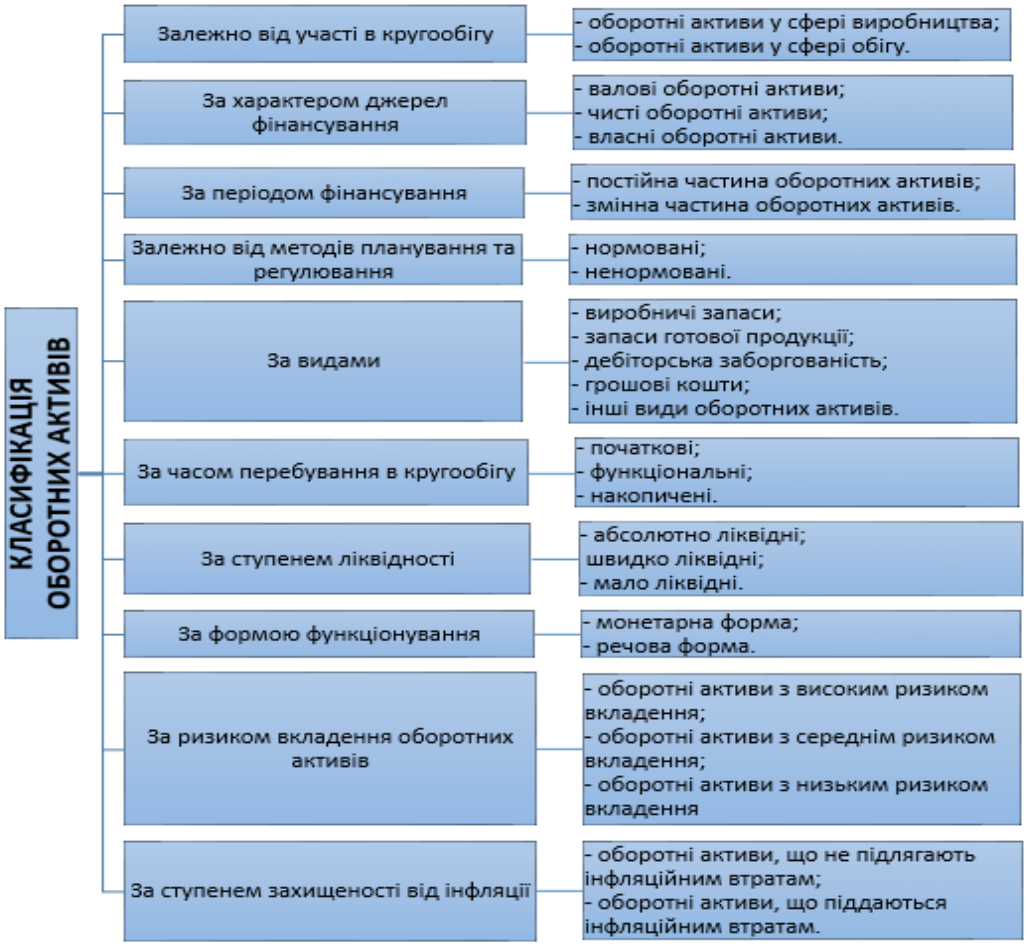

Рис. 3 – Групи та елементи класифікації оборотних активів

Третій рівень інформаційного забезпечення аналітичної діяльності є найбільш містким. На цьому рівні розраховуються показники ефективності використання оборотних активів та ліквідності підприємтсва. Система

показників представлена в таблиці 2. Для розрахунку показників використовуються дані Балансу та Звіту про прибутки та збитки.

Представлені якісні та кількісні показники дозволяють в подальшому проаналізувати результати використання оборотних активів, визначити зміни, виникнення і розвиток. Це дає можливість своєчасно виявити причини негативних явищ і прийняти відповідні управлінські рішення.

Таблиця 2 – Основні показники ефективності використання оборотних активів

Показник	Характеристика
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	Характеризує ефективність використання підприємством усіх оборотних активів
Тривалість обороту оборотних активів	Характеризує середню кількість днів, необхідних для здійснення одного обороту оборотних активів
Рентабельність оборотних активів	Характеризує відносну прибутковість оборотних активів
Коефіцієнт покриття	Характеризує достатність обігових коштів для погашення боргів протягом року
Коефіцієнт швидкої ліквідності	Скільки одиниць найбільш ліквідних активів припадає на одиницю термінових боргів
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Характеризує готовність підприємства негайно ліквідувати короткострокову заборгованість

Отже, проаналізувавши кожен рівень інформаційного забезпечення аналізу оборотних активів для прийняття управлінських рішень, можна сказати, що основним джерелом інформації про оборотні активи є облікова інформація – дані бухгалтерського та управлінського обліку. Тому напрями покращення обліково-інформаційного забезпечення можуть бути:

- удосконалення аналітичного, синтетичного або первинного обліку;
- удосконалення існуючих або створення нових форм звітів управлінського обліку;
- впровадження автоматизованих інформаційних технологій в процесі бухгалтерського та управлінського обліку;
- створення внутрішньої системи контролю та моніторингу.

Список використаних джерел:

1. Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні"- [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text
3. Гринюк І.М. Економічна сутність оборотних активів та їх типологія. Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal Vol. 2, No. 4, 2016. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://are-journal.com/are/article/download/64/68/
4. Пуцентейло П.Р. Інформаційне забезпечення аналітичної діяльності в управлінні підприємством. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2019. Випуск 1-2. С. 74

5. Фінансовий аналіз та звітність : практикум / І. Ю. Єпіфанова, В. В. Джеджула. – Вінниця : ВНТУ, 2017. – 143 с.

РОЛЬ ВІЙСЬКОВИХ ОБЛІГАЦІЙ У ФІНАНСУВАННІ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

***Рубанова С.Я.**, викладач обліково-фінансових дисциплін «спеціаліст вищої категорії», **Шеіна С.Є.**, студентка Відокремленого структурного підрозділу «Краматорський фаховий коледж промисловості, інформаційних технологій та бізнесу Донбаської державної машинобудівної академії»*

В умовах воєнного стану економіка кожної країни потребує значних обсягів фінансових ресурсів. Під час такого періоду Уряд має спрямовувати свої зусилля на пошук альтернативних шляхів фінансування не лише соціальних (виплата пенсій, заробітних плат тощо), але й військових потреб держави. Враховуючи ситуацію України на даний час, одним із способів наповнення державного бюджету є акумуляція коштів різних економічних суб'єктів за допомогою облігацій внутрішніх державних позик, зокрема військових облігацій.

Факти використання військових облігацій були відомі ще до початку Першої світової війни. Такі цінні папери сприяли фінансуванню військових операцій у різних країнах (під час війни з Наполеоном Бонапартом, громадянської війни у США). За часів Першої світової війни існували так звані, «дитячі облігації», покупцями яких були школярі. Особливість цих фінансових інструментів полягала у тому, що кожна дитина могла придбати цю облігацію за нижчою ціною (різницю між номінальною вартістю покривали банки). У період Другої світової війни купівля військових облігацій мала примусовий характер. Наслідком цього стало те, що 10 % доходів державного бюджету складали саме внутрішні державні позики.

Облігації внутрішніх державних позик України (ОВДП) – державні цінні папери, що розміщуються виключно на внутрішньому фондовому ринку і підтверджують зобов'язання України щодо відшкодування пред'явникам цих облігацій їх номінальної вартості з виплатою доходу відповідно до умов розміщення облігацій [1]. Військові облігації, в свою чергу, є видом цільових ОВДП, залучені кошти від яких спрямовуються на покриття фінансових потреб країни в умовах воєнного стану. Такі облігації можуть бути короткостроковими (терміном менше року) та середньостроковими (терміном більше року). Відповідно, чим менший строк обігу цього цінного паперу, тим нижча ставка дохідності за ним.

Варто зазначити, що функціонують військові облігації лише в електронному вигляді, а їх номінальна вартість становить 1 000 грн. або 1 000 доларів США. Покупцями цього цінного паперу можуть бути фізичні та юридичні особи, резиденти та нерезиденти. Аукціони продажу облігацій